

Účetnictví

Daně

Právo

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Červen 2023

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Červen 2023

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

Přeshraniční výkon práce v EU: sociální zabezpečení a nová rámcová dohoda

Správní komise EU schválila novou rámcovou dohodu týkající se koordinace sociálního zabezpečení, která začne platit od 1. 7. 2023. Dohoda reaguje na měnící se pracovní trh, zejména digitalizaci a s ní spojený nárůst přeshraničního výkonu práce. Za splnění určitých podmínek ji mohou využít zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné nikoliv.

V souladu s pravidly nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. 883/2004 a prováděcím nařízením č. 987/2009 je fyzický výkon práce na území členských států EU rozhodujícím faktorem pro určení příslušnosti k systému sociálního zabezpečení. Pokud je práce vykonávána fyzicky ve státě bydliště zaměstnanec v rozsahu alespoň 25 % celkové pracovní doby, je zaměstnanec v tomto státě pojištěn. Proto v situacích, kdy zaměstnavatel umožní svému zaměstnanci vykonávat práci vzdáleně z jiného členského státu, než kde má zaměstnavatel sídlo a kde zaměstnanec běžně vykonává práci, a je proto i pojištěn, může dojít ke změně příslušnosti zaměstnanec k systému sociálního zabezpečení.

Nová rámcová dohoda přináší větší flexibilitu. Je založena na článku 16 evropského nařízení č. 883/2004, který umožňuje dotčeným členským státům udělovat výjimky z pravidel určujících příslušný členský stát. Na jejím základě bude umožněno bez nutnosti změny příslušnosti k systému sociálního zabezpečení vykonávat v rámci tzv. přeshraničního „teleworku“ práci v rozsahu větším než 25 % a současně menším než 50 % pracovní doby v jiné zemi, než ve které má sídlo zaměstnavatel a ve které je zaměstnanec rovněž pojištěn. Tzv. „telework“ je dohodou přesně definován. Jedná se o práci založenou na digitálním připojení do prostředí zaměstnavatele, se kterým tak zaměstnanec zůstává propojen za účelem plnění pracovních povinností. Manuální činnosti jsou proto vyloučeny. Rámcová dohoda se vztahuje na osoby, které obvykle pracují ve státě, v němž má sídlo jejich zaměstnavatele, ale vykonávají pro něj i práci na dálku ve státě svého bydliště a současně nevykonávají jiné ekonomické činnosti. Další podmínkou je, že tyto osoby mají pouze jediného zaměstnavatele, případně více zaměstnavatelů se sídlem v jediném členském státě EU.

Výhody rámcové dohody budou moci využít zaměstnanci, kteří pracují v členských státech, které k rámcové dohodě přistoupí. Zatím není dostupný úplný seznam těchto států, nicméně Česká republika takovou zemí bude, stejně jako Německo, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Rakousko, Nizozemsko, Slovensko, Belgie, Lucembursko, Finsko a Norsko. Zaměstnanec a jeho zaměstnavatel se budou moci rozhodnout, zda za splnění podmínek pro přeshraniční práci budou postupovat dle rámcové dohody nebo dle standardních nařízení o koordinaci sociálního zabezpečení v EU.

Příslušnost k systému sociálního zabezpečení bude nutné tradičně stvrdit formulářem A1. Ten bude na základě žádosti podané zaměstnancem/zaměstnavatelem vystavovat instituce ve státě sídla zaměstnavatele na dobu maximálně 3 let s možností dalšího prodloužení; žádost o vystavení formuláře bude tedy nutné podat v tomto státě. Žádost bude po přechodné období jednoho roku možné podávat i zpětně na dobu počínající 1. 7. 2023 (za předpokladu, že dotčené členské státy k tomuto datu k rámcové dohodě přistoupily). Od 1. 7. 2024 bude možné požádat zpětně již jen na dobu maximálně tří měsíců.

Za zmínku také stojí, že současné rámcové dohody, které Česká republika uzavřela k 1. 3. 2023 s Rakouskem a s Německem, se od 1. 7. 2023 již nebudou využívat, jelikož Rakousko a Německo k tomuto dni přistoupí k rámcové dohodě EU.

Veronika Růžičková
vruzickova@deloittece.com

Krajský soud rozhodoval v otázce skutečného vlastníka licenčních poplatků

Přinášíme vám nedávný rozsudek Krajského soudu v Brně (č. j. 29 Af 62/2018), který posuzoval problematiku skutečného vlastníka příjmu při platbě licenčních poplatků do zahraničí. V poslední době je skutečné vlastnictví příjmu téma, kterému správce daně v daňových kontrolách věnuje nemalou pozornost. Pokud tedy platíte licenční poplatky ať už do skupiny, nebo třetím osobám, neměl by vám tento rozsudek uniknout.

Okolnosti případu

Projednávaný případ se týkal společnosti, která v souvislosti s distribucí televizních programů hradila licenční poplatky své mateřské společnosti do Rumunska, resp. svým sesterským společenstvem do Maďarska a na Slovensko („zahraniční entity“). Jak však zjistil správce daně, byly tyto zahraniční entity samy smluvně povinny hradit licenční poplatky dále, a to výrobcům jednotlivých televizních programů.

Správci daně proto vznikly pochybnosti, kdo je skutečným vlastníkem vyplácených licenčních poplatků, zda jsou to zahraniční entity, nebo samotní výrobci televizních programů. Posouzení této otázky je klíčové pro určení, jakou smlouvu o zamezení dvojímu zdanění a jakou sazbu srážkové daně na daný případ aplikovat.

Závěry krajského soudu

Definice pojmu „skutečného vlastníka“ kromě zákona o daních z příjmů vychází také z modelové smlouvy OECD a rozumí se jím subjekt, který může příjem užívat bez omezení a není ze zákona či ze smlouvy povinen předat platby jiné osobě.

Krajský soud ve shodě se správcem daně ve svém rozsudku vyhodnotil zahraniční entity jako tzv. okamžité příjemce, a nikoliv jako skutečné vlastníky příjmu, a to především na základě následujících argumentů:

- i) Výrobci programů smluvně poskytli zahraničním entitám nevýhradní právo přijímat, přenášet nebo distribuovat programy pro určené země, přičemž zahraniční entity nebyly oprávněny poskytnout práva (sublicence) dalším osobám či využít jiný způsob šíření. Z rozsudku se tedy zdá, že zahraniční entity uzavřely smlouvy o poskytování licenčních práv v podstatě i za českou společnost, protože sublicence poskytnuta být nemohla.
- ii) Částky licenčních poplatků sjednané mezi plátcem (tedy českou společností) a zahraniční entitou byly ve stejné výši jako následné poplatky hrazené zahraniční entitou výrobcům programů. Zahraniční entity tedy v tomto případě nedosahovaly žádné ziskové marže.

S ohledem na tyto skutečnosti tak krajský soud potvrdil závěry správce daně a rozhodl, že zahraniční entity nebyly skutečnými vlastníky příjmu z licenčních poplatků, ale fungovaly jako „průtokové schránky“, které pouze zprostředkovaly platby mezi plátcem a výrobcí programů (skutečnými vlastníky příjmu). Česká společnost jakožto plátcem tedy v tomto případě měla za skutečného vlastníka příjmu považovat výrobce programů a aplikovat smlouvu o zamezení dvojímu zdanění uzavřenou mezi ČR a státem residence tohoto skutečného vlastníka (tj. výrobcem příslušného programu, na který se licence vztahovala).

Zajímavosti rozsudku

Přestože logika závěrů i samotná argumentace krajského soudu je v souladu s předchozí judikaturou na dané téma, chtěli bychom vyzdvihnout některé zajímavosti:

i) Správce daně neaplikoval žádnou smlouvu o zamezení dvojímu zdanění

Krajský soud sice závěry správce daně v otázce skutečného vlastníka příjmu potvrdil, jeho rozhodnutí ale v konečném důsledku zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

A to z toho důvodu, že správce daně aplikoval 15% sazbu srážkové daně podle zákona o daních z příjmů s tím, že nebylo najisto postaveno, která smlouva o zamezení dvojímu zdanění má být aplikována. Dle soudu měl však na základě předložených důkazů o daňovém rezidenství výrobců jednotlivých programů zkoumat, zda je možné na daný případ aplikovat příslušnou smlouvu o zamezení dvojímu zdanění a sazbu daně příslušným způsobem snížit.

ii) Dokazování

V otázce prokazování skutečného vlastníka krajský soud opět potvrdil, že samotné potvrzení o daňovém rezidenství v kombinaci s prohlášením o skutečném vlastnictví příjmů není pro účely prokázání skutečného vlastnictví dostačující a vždy je třeba hledět na samotnou podstatu transakcí.

V daném případě však nebylo přihlíženo ani k tomu, že zahraniční subjekty získaly rozhodnutí o přiznání osvobození příjmů z licenčních poplatků dle § 38nb zákona o daních z příjmů. Za relevantní pak správce daně nepovažoval ani potvrzení zahraničního správce daně o tom, že zahraniční entity jsou skutečným vlastníkem příjmu.

Problematika skutečného vlastníka příjmů se tak stává čím dál tím složitější a s ohledem na poslední trend v oblasti daňových kontrol doporučujeme nebrat tuto problematiku na lehkou váhu, protože odpovědnost za správné sražení daně leží na vyplácející entitě, resp. plátcí.

Pro úplnost dodáváme, že v obdobné věci probíhá u žalobce i řízení před Krajským soudem v Ostravě. Jeho dosavadní rozhodnutí, která byla rovněž podrobena přezkumu Nejvyššího správního soudu, se však týkala spíše procesních otázek a hmotněprávní materii (jako v tomto případě) se zatím nevěnovala.

Ivana Veselá
ivesela@deloittece.com

Marie Velflová
mvelflova@deloittece.com

Převodní ceny: rozsudek k zahrnování odpisu oceňovacího rozdílu do nákladové základny

Krajský soud v Hradci Králové vydal v oblasti převodních cen rozsudek č. j. 31 Af 21/2022-99, kde potvrdil názor správce daně, že při vzniku oceňovacího rozdílu u vnitroskupinové restrukturalizace se odpisy tohoto oceňovacího rozdílu mají zahrnovat do nákladové základny pro výpočet ziskovosti smluvního výrobce. A to i když jsou tyto odpisy pro společnost daňově neuznatelným nákladem. Podstatná je dle soudu ekonomická souvislost odštěpeného majetku s budoucím (zdanitelným) výnosem, daňový režim odpisu oceňovacího rozdílu není pro převodní ceny relevantní.

Správce daně doměřil daň z příjmů u výrobní společnosti, která je členem nadnárodní skupiny, jelikož společnost v transakcích se spojenými osobami nedosahovala ziskovosti na úrovni spodního kvartilu dle předložené srovnávací analýzy nezávislých smluvních výrobců. Výrobní společnost vznikla rozdělením odštěpením, kdy do ní byla odštěpená část jmění související s výrobní činností. V souladu se zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev („ZoPr“), bylo provedeno ocenění odštěpované části (za využití metody diskontovaných peněžních toků a metody kapitalizovaných čistých výnosů pro ocenění neprovozního majetku) při zohlednění budoucího ziskového potenciálu výrobní společnosti. V důsledku tohoto ocenění byl v zahajovací rozvaze nové společnosti vykázan oceňovací rozdíl v hodnotě 1 mld. Kč, který je v souladu s českými účetními předpisy odepisován po dobu 15 let do nákladů. Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů („ZDP“) se oceňovací rozdíl, který vznikl jinak než koupí, považuje za daňově neuznatelný náklad, a tedy i jeho odpisy jsou pro společnost daňově neuznatelným nákladem.

To, že novou společnost lze charakterizovat jako smluvního výrobce (vykonávajícího omezené funkce a nesoucího omezená rizika), nebylo sporné. Nebyla sporována ani použitá metoda pro stanovení ziskovosti společnosti na bázi cílené čisté ziskové přírážky k provozním nákladům. Jádrem sporu byla metodická otázka zahrnutí odpisů oceňovacího rozdílu do nákladové základny pro výpočet ziskovosti. Při nezahrnutí odpisu do nákladové základny společnost nedosáhla (účetní) ziskovost na úrovni spodního kvartilu předložené srovnávací analýzy. Výsledky srovnávací analýzy správce daně nerozporoval.

Krajský soud dal správci daně za pravdu

Krajský soud souhlasil s názorem správce daně, že oceňovací rozdíl se vztahuje k majetku souvisejícímu se smluvní výrobou, která je hlavním předmětem činnosti společnosti, a tedy neexistuje objektivní důvod pro vyloučení tohoto odpisu z nákladové základny při výpočtu ukazatele ziskovosti.

Společnost nevynaložila žádný reálný výdaj ani na oceňovací rozdíl, ani na majetek jako takový. Majetek od svého předchůdce pouze převzala a odpisy zbylého majetku do výpočtu své ziskovosti zahrnula, takže získala majetek, za který by v případě koupě musela uhradit kupní cenu. Je dle soudu nepochybné, že tento majetek generuje společnosti výnosy a v případě prodeje bude jeho zůstatková cena nákladem a výnos vygeneruje i samotný prodej. Dle soudu tedy nelze přisvědčit námitce společnosti, že odpis oceňovacího rozdílu nepředstavuje svým charakterem skutečný náklad, který by byl na posuzovanou transakci vynaložen, a jedná se o mimořádnou položku způsobenou realizovanou přeměnou, která by měla být z nákladové základny vyloučena.

Krajský soud uvádí, že je podstatná ekonomická souvislost nákladu s řízenou transakcí smluvní výroby, přičemž daňová uznatelnost konkrétního nákladu vstupujícího do nákladové základny není pro převodní ceny nijak relevantní.

Argumenty společnosti, že takový postup na straně společnosti vede k ekonomicky iracionálnímu výsledku a je v rozporu se zásadou daňové neutrality přeměn vyplývajících ze ZDP, neboť čistě a výlučně v důsledku realizované přeměny dochází logikou uplatněnou správcem daně k navýšení nákladové základny, ke kterému by jinak (bez realizace přeměny vedoucí ke vzniku oceňovacího rozdílu) nedošlo, soud jako relevantní neshledal.

Společnost se po dodatečném doměření daně z příjmů domáhala s odkazem na § 23 odst. 4 písm. e) ZDP vyloučení souvisejícího výnosu, který by odpovídal odpisu oceňovacího rozdílu zahrnutého do nákladové základny. Resp. požadovala, aby byl náklad ve formě odpisu oceňovacího rozdílu posouzen jako daňově uznatelný dle § 24 odst. 2 písm. zc) ZDP. Krajský soud však tento požadavek považoval za nedůvodný a ztotožnil se s názorem správce daně, že ačkoliv lze odpis oceňovacího rozdílu považovat za daňově neuznatelný náklad, nelze nijak automaticky dovodit, že jakákoliv částka na straně nákladů prokazatelně generuje společnosti identický výnos, a tedy nelze uplatnit ustanovení dle § 23 odst. 4 písm. e) ZDP. V případě společnosti tak dle soudu nelze dovozovat přímou souvislost mezi uplatněnými nedaňovými náklady a případným výnosem vzniklým z výpočtu ziskové přírážky, resp. přímou „přefakturaci“ těchto nákladů.

Správce daně společnosti doměřil dodatečnou daň z příjmů na úroveň spodního kvartilu tržního rozpětí předložené srovnávací analýzy a neuvažoval hodnotu minima zjištěného rozpětí, i když ziskovost společnosti je po zahrnutí odpisů z oceňovacího rozdílu do nákladové základny vyšší než zjištěné minimum. Krajský soud

přisvědčil správci daně, který za účelem odstranění extrémů a nepřesností a zajištění maximální možné míry srovnatelnosti vzorku 56 srovnatelných subjektů akceptoval takové statistické metody použité v předložené analýze, které berou v úvahu střední trend, a přitom respektoval zásadu nejvstřícnějšího postupu pro daňové subjekty. Následnou argumentaci společnosti ohledně použití plného rozpětí správce daně neakceptoval a jeho názor soud potvrdil.

Další souvislosti tohoto rozhodnutí:

- Rozsudek bez detailnějšího pojednání konstatuje, že v rámci účetnictví vedeného podle mezinárodních (resp. amerických) účetních standardů není tento oceňovací rozdíl odepisován a neovlivňuje průběžně výsledek hospodaření. V praxi se lze setkat s tím, že správce daně v určitých situacích akceptuje výpočet ukazatele ziskovosti dle mezinárodních či amerických účetních standardů, pokud například česká společnost postupuje dle takto nastavené skupinové metodiky převodních cen. Bylo by zajímavé sledovat, jak by správce daně posoudil obdobný případ, pokud by daňový subjekt postupoval tímto možným alternativním způsobem již od počátku.
 - Dle nedávné judikatury Nejvyššího správního soudu nemusí být mezikvartilové rozpětí to jediné správné, pokud je užití statistických metod počítajících rozpětí dostatečně odůvodněné. Z případu není zcela patrné, jakým způsobem bylo užití statistických metod odůvodněné v původně předložené srovnávací analýze. Je však zřejmé, že dodatečné odůvodňování či rozšiřování původně zamýšleného tržního rozpětí nemusí být možné, resp. správce daně ani soud je v tomto případě neakceptovali.
- Problematika převodních cen není exaktní vědou, avšak správně aplikované rozdílné postupy by neměly vést ke zcela odlišným závěrům či ekonomicky iracionálním výsledkům se zásadním vlivem na výši stanovené daně. V daňovém řízení totiž stále platí zásada správného zjištění a stanovení daně, kdy má správce daně povinnost stanovit daň ve správné výši.
 - Jelikož společnost podala kasační stížnost, další vodítka pro postupy vyžadované po daňových poplatnících dá až Nejvyšší správní soud. Tento případ však již nyní ukazuje, že použití zdánlivě běžně akceptovaných přístupů v praxi vyžaduje detailnější posouzení, než se může na první pohled zdát. Společnosti by tak v oblasti převodních cen měly postupovat velmi obezřetně i ve zdánlivě banálních krocích použitých postupů. Dodatečné vysvětlování užitých postupů v následných fázích řízení se opakovaně ukazuje jako velice obtížné.

Tomáš Kubiš
tkubis@deloittece.com

Lucia Hančárová
lhancarova@deloittece.com

Přehled novinek

Snížená sazba DPH na ekologicky šetrné zboží

Česká republika přednesla na jednání Výboru pro životní prostředí Rady EU návrh na aplikaci snížené sazby DPH na dodání ekologicky šetrného zboží. V současné době evropská směrnice o DPH tuto možnost nepřipouští. Jakkoli nelze vyloučit, že na toto téma budou iniciována následná jednání na evropské úrovni a že nakonec dojde k úpravě směrnice o DPH, považujeme to spíše za nepravděpodobné. Uvedený požadavek totiž současně naráží i na představu Soudního dvora EU o systematice sazeb DPH.

Vystavování dokladů neplátcem

Dle názoru Nejvyššího správního soudu, jež vyjádřil v rozhodnutí 2 Afs 297/2022-36, osoba osvobozená od uplatňování daně nemůže vůbec vystavit daňové doklady dle zákona o DPH. Není tak možné vystavením takového dokladu uplatnit fikci uskutečnění zdanitelného plnění. Jde o postoj, který podle našeho názoru částečně odporuje znění zákona o DPH.

Judikatura SDEU

Dodání automobilů na náhradní díly

Soudní dvůr EU (SDEU) ve věci **C-365/22 IT** řešil možnost aplikace zvláštního režimu pro použité zboží na prodej aut na náhradní díly, které byly vyřazené po jejich definitivním zničení z provozu. Konstatoval, že přestože tato možnost není výslovně zmíněna v textu evropské směrnice o DPH, nic nebrání tomu ji připustit. Nedomníváme se, že by daný názor byl v rozporu s praxí v ČR.

Neplatnost právního úkonu a vliv na nárok na odpočet daně

Rozhodnutí SDEU ve věci **C-114/22 W. Sp. z o. o.** se týká nároku na odpočet daně u dodávek považovaných na základě ustanovení vnitrostátního občanského práva za neplatné. Dle SDEU samotná neplatnost nebrání možnosti uplatnit nárok na odpočet daně. Pokud by však šlo o zcela fiktivní plnění, daný nárok samozřejmě nevzniká. Podobně pokud by šlo o plnění, které je součástí podvodu či zneužití, nárok nevzniká, ledaže by byl kupující v dobré víře, že se podvodu/zneužití neúčastní.

Tomáš Brandejs

tbrandejs@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

Velká Británie: Zveřejnění návrhu pokynů k provádění druhého pilíře

Ve Spojeném království byl zveřejněn návrh pokynů k provádění pravidla pro zahrnutí příjmů a kvalifikované vnitrostátní minimální dorovnávací daně. Pokyny popisují rozsah a správu těchto daní na základě modelových pravidel druhého pilíře OECD/G20. Návrh pokynů je v současné době otevřen k připomínkám, a to do 12. září 2023.

Zavedení těchto daní je součástí návrhu zákona o financích na roky 2022–23, který v současné době prochází parlamentem.

Nizozemsko: Návrh zákona o minimální daňové sazbě pro rok 2024 byl předložen parlamentu

Nizozemskému parlamentu byl předložen návrh zákona o minimální daňové sazbě pro rok 2024, jehož cílem je implementovat do vnitrostátního práva globální pravidla OECD/G20 pro minimální daňovou sazbu v rámci druhého pilíře. Návrh zákona má vstoupit v platnost 31. prosince 2023.

Navrhaná právní úprava by vyžadovala, aby nadnárodní a domácí skupiny s ročními příjmy ve výši 750 milionů eur a více platily minimální daňovou sazbu ve výši 15 % v každé jurisdikci, kde působí. Návrh zákona je v úzkém souladu s pravidly druhého pilíře OECD a EU a obsahuje pravidlo o zahrnutí příjmů, pravidlo pro nedostatečně zdaněný zisk a kvalifikovanou vnitrostátní minimální dorovnávací daň. Posledně jmenované pravidlo zajišťuje, že nizozemské subjekty s nízkým zdaněním v rámci skupin, na něž se zákon vztahuje, podléhají vnitrostátní dorovnávací dani.

Guernsey, Jersey, ostrov Man: Společný přístup k zavádění druhého pilíře

Vlády Guernsey, Jersey a ostrova Man přijímají společný přístup k zavádění druhého pilíře OECD týkajícího se globální minimální daně.

Tyto jurisdikce mají v úmyslu zavést „pravidlo zahrnutí příjmů“ a vnitrostátní minimální daň, která bude od roku 2025 v zásadě ukládat 15% efektivní sazbu daně pro ty subjekty, na něž se úprava vztahuje, tj. subjekty v nadnárodních skupinách s ročními konsolidovanými příjmy ve výši alespoň 750 milionů eur, a proto se na většinu podniků na Guernsey tato pravidla vztahovat nebudou a budou nadále podléhat zavedenému režimu „nulové/desetiprocentní“ daně z příjmů právnických osob na Guernsey.

Ženeva: Obecní daň z podnikání bude nahrazena zvýšenou sazbou daně z příjmů právnických osob

Ženevský parlament schválil plán, který zahrnuje zejména (i) zrušení obecní daně z podnikání v tomto švýcarském kantonu, (ii) zvýšení efektivní sazby daně z příjmu právnických osob na

14,7 % (v současnosti 14 %) a (iii) kompenzační mechanismus mezi kantonem a obcemi, aby obce dostaly náhradu za zrušení obecní daně z podnikání.

Výše uvedené změny by s největší pravděpodobností měly být účinné od 1. ledna 2024.

Vietnam: Mnohostranná úmluva MLI byla ratifikována

Vietnam ratifikoval Mnohostrannou úmluvu o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám. Úmluva vstoupí pro Vietnam v platnost 1. září 2023 a bude mít vliv na 75 daňových smluv, které si Vietnam přeje zahrnout.

Španělsko: Vyjasnění převodu daňových ztrát a nároků na odpočet v rámci daňových skupin

Španělská daňová agentura vydala pokyny, které vyjasňují použití převoditelných daňových ztrát a daňových odpočtů v rámci daňově konsolidovaných skupin pro účely daně z příjmů právnických osob.

Pokyny upřesňují pravidla pro přidělování a uplatňování limitů pro ztráty a nároky na odpočet před konsolidací. Zdůrazňuje význam zohlednění podílu ztrát a odpočtů jednotlivých subjektů v rámci skupiny při zápočtu zdanitelných příjmů. Obdobné zásady platí i pro převody daňových odpočtů před konsolidací.

Francie: Soudní dvůr EU rozhodl, že dřívější francouzský systém daňové konsolidace omezuje svobodu usazování

Soudní dvůr EU rozhodl, že francouzské právní předpisy, které od zdanění dividend osvobozují pouze mateřské společnosti, které jsou francouzskými rezidenty a které se rozhodly pro daňovou integraci s dceřinými společnostmi, jež jsou francouzskými rezidenty, porušují zásadu EU týkající se svobody usazování.

Věc se týkala vrácení francouzské daně z příjmů právnických osob z dividend obdržených od dceřiných společností v členských státech EU. SDEU objasnil, že stejná výhoda by se měla vztahovat na francouzské mateřské společnosti bez ohledu na jejich status daňové konsolidace, neboť jim vznikají náklady spojené s vlastnictvím dceřiných společností. Francouzská pravidla omezující neutralizaci 5 % z částky dividend zahrnutých do zdanitelného zisku pro rezidentské společnosti, které se nerozhodly pro daňovou konsolidaci s dceřinými rezidentskými společnostmi, byla považována za neodůvodněné omezení práva EU.

Portugalsko: Zavedení nového daňového režimu pro začínající a rozvíjející se společnosti

Portugalská vláda předložila legislativní návrh na zavedení nového daňového režimu pro akciové opční plány, které nabízejí začínající nebo rozvíjející se společnosti, jež se kvalifikují jako inovativní

společnosti nebo malé a střední podniky. Cílem tohoto režimu je přilákat inovativní společnosti a zaměstnance tím, že za určitých podmínek umožní zdanit určité příjmy z akciových opčních plánů později a sníženou efektivní sazbou daně.

Režim začal platit zpětně od 1. ledna 2023 a může se vztahovat i na akciové opční plány schválené do 31. prosince 2022.

Chcete se o důležitých daňových novinkách z celého světa dozvědět více a být vždy v obraze? Pak sledujte náš web [tax@hand](#), kde najdete veškeré důležité informace z oblasti mezinárodního zdanění.

Tereza Petrášová
tpetrasova@deloittece.com

Ivana Veselá
ivesela@deloittece.com

Cestování cizinců nejen o prázdninách

V České republice se blíží čas letních prázdnin a s tím také spojený velký pohyb cizinců v rámci dovolenkových destinací. Jaká jsou pravidla pro cestování cizinců v rámci schengenského prostoru a mimo něj? Na co se připravit a na co si dát pozor? Nejdůležitější pravidla pro cestování cizinců najdete v našem článku.

Cestování cizinců, kteří v České republice pobývají na základě dlouhodobých i krátkodobých povolení k pobytu, v rámci bezvízového styku anebo jsou držitelé trvalého pobytu, se řídí přesnými pravidly.

Cestování občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem

Cizinci s vízovou povinností musí pro cestování v rámci schengenského prostoru (včetně Norska, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska) disponovat platným cestovním dokladem (pasem) a platným povolením k pobytu vydaným Českou republikou, které je opravňuje k návštěvě ostatních zemí schengenského prostoru. Tento pobyt nesmí přesáhnout 90 dnů a může být pouze turistický, tudíž plně vyhovuje účelu dovolené.

Překlenovací štítek

V případě, že na období cestování vychází prodloužení pobytu a cizinec již nemá platnou kartičku pobytu, bude k cestování potřebovat tzv. překlenovací štítek. Ten potvrzuje tzv. fikci pobytu jak uvnitř schengenského prostoru, tak při cestování mimo schengenský prostor a v celé Evropské unii. Překlenovací štítek lze obdržet na počkání u Odboru azylové a migrační politiky MV ČR po doložení podkladů ke své plánované zahraniční cestě – např. rezervaci letenek. Štítek je zdarma a cizinec nemá povinnost jím disponovat na území ČR.

Cestování občanů třetích zemí na základě krátkodobých víz a na bezvízový styk

Při pobytu na základě krátkodobých (schengenských) víz je cestování také snadné. Při cestování je zapotřebí mít u sebe platný cestovní pas a krátkodobé vízum v podobě vylepeného štítku v pase. Pobyt jsou v takovýchto případech omezeny dobou 90 dní v každých 180 dnech, zároveň se dny v rámci schengenského prostoru sčítají. Před vypršením 90 dnů cizinec musí schengenský prostor opustit. Informace o počtu zbývajících dnů lze v případě pochybností ověřit v tzv. [schengenské kalkulačce](#).

Při cestování na bezvízový styk, tzn. pro občany třetích zemí nepodléhajících vízové povinnosti dle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2018/1806, lze přicestovat na území

členských států schengenského prostoru bez víza a strávit na tomto území (včetně České republiky) až 3 měsíce v období půl roku ode dne prvního vstupu. K cestování plně dostačuje platný (biometrický) cestovní pas. V některých vybraných případech lze pobyt na území České republiky v rámci bezvízového styku prodloužit i nad 3 měsíce, nicméně zde platí, že je zapotřebí ověřit si informace o prodlouženém pobytu na základě jednotlivých bilaterálních smluv o bezvízovém styku mezi konkrétními státy.

Pro cestování do zemí v rámci EU, které jsou mimo schengenský prostor, jako je Bulharsko, Rumunsko a Kypr, vízum také není potřeba, a to v případě, že má cizinec vydané povolení k pobytu Českou republikou nebo jiným státem EU. Výjimku představuje Irská republika, kam je potřeba vízum zařadit, pokud se na vás nevztahuje dohoda o bezvízovém styku. Zvláštní pravidla se vztahují i na cesty do Velké Británie, a to zejména po jejím vystoupení z Evropské unie.

Cestování občanů EU a rodinných příslušníků občanů EU

Občané EU mohou stejně jako čeští občané cestovat do jakékoli země EU a do dalších destinací, a to bez nutnosti zařizovat víza. Většina turistických destinací má pro krátké turistické pobyty pro občany EU výjimku z vízové povinnosti, případně se vízum rychle vyřídí na letišti při příjezdu. Do zemí EU lze cestovat bez cestovního pasu, stačí tudíž platný občanský průkaz. K cestování a pobytu v maximální délce do 30 dnů v zemích Balkánského poloostrova, jako je Černá Hora nebo Albánie, rovněž postačuje platný občanský průkaz.

Rodinný příslušník občana EU, občan třetí země s platným pobytovým oprávněním, může cestovat po zemích schengenského prostoru po dobu max. 90 dnů. Při cestování si nesmí zapomenout svou pobytovou kartu a cestovní pas. Oblíbená destinace Chorvatsko je od začátku roku 2023 rovněž členem schengenském prostoru, tudíž občané třetích zemí s pobytem v České republice mohou bez dalších omezení cestovat i tam.

Cestování držitelů dočasné ochrany

Občané Ukrajiny, kteří po vypuknutí války zamířili do zemí Evropské unie, mohou na základě biometrického pasu pobývat na území schengenského prostoru po dobu maximálně 90 dní během 180 dní. Držitelé dočasné ochrany se mohou pohybovat po zemích EU po dobu 90 dnů jako turisté a rovněž mohou cestovat na Ukrajinu nebo do jiné třetí země a zase zpět (tzn. dočasná ochrana nebude zrušena). Pozornost je třeba zvýšit u občanů, kteří nejsou státními příslušníky Ukrajiny a kteří získali

dočasnou ochranu jako rodinní příslušníci občanů Ukrajiny. Na základě udělené dočasné ochrany mohou také cestovat po zemích schengenského prostoru, nemají ale nárok na cestování na biometrický pas tak jako samotní občané Ukrajiny.

Doporučení na závěr: je zapotřebí pamatovat na to, že při cestování do zemí mimo schengenský prostor platí pro každý stát jiná pravidla. Pro více informací doporučujeme navštívit webové stránky [Ministerstva zahraničních věcí ČR](#) či webové stránky zastupitelského úřadu, kde lze nalézt aktuální informace o dané zemi a o specifických pravidlech cestování.

Aleš Průcha

aprucha@deloittece.com

Aneta Šubrtová

asubrtova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda

msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov

mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná

knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer

tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter

MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý

rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová

tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh

ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková

rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš

jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Dotační program Marketing podpoří mezinárodní expanzi podniků

Ministerstvo průmyslu a obchodu dne 19. 6. 2023 otevřelo příjem žádostí o podporu v rámci výzvy I. Marketing v Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Účelem této výzvy je přispět k vyšší konkurenceschopnosti a k mezinárodní expanzi malých a středních podniků. Je tak možné získat dotaci na náklady spojené s účastí na zahraničních výstavách či veletrzích.

Na co lze podporu čerpat:

- Individuální účast na zahraničních výstavách a veletrzích – konkrétně se jedná o náklady na pronájem výstavní plochy včetně stánku a dalších související služeb a poplatků. Při přípravě projektu by tedy žadatel měl mít již představu o velikosti výstavní plochy na jednotlivých plánovaných výstavách či veletrzích. V rámci jednoho projektu je možné podpořit maximálně 5 účastí na výstavě nebo veletrhu.
- Náklady na dopravu – jedná se o náklady spojené s dopravou exponátů, stánku a jeho vybavení na veletrh nebo na výstavu v zahraničí a zpět.
- Náklady na marketingové propagační materiály – jedná se například o náklady na letáky, plakáty, brožury, prospekty, video či obdobné propagační materiály. Nicméně do těchto nákladů nelze zahrnout propagační materiály, jako jsou například propisky, hrnečky apod.

Co naopak v rámci výzvy podpořit nelze:

- Konference, semináře, sympózia či jiné akce, jejichž hlavním účelem není výstavní či veletržní funkce – jinak řečeno v rámci nákladů jsou způsobilé pouze náklady související s výstavní plochou.
- Společná účast na zahraničním veletrhu či výstavě s více účastníky.
- Účast na zahraničních výstavách a veletrzích v Ruské federaci.
- Účast na výstavě či veletrhu, která je již podporována v rámci projektu připravovaného Českou agenturou na podporu obchodu a průmyslu [CzechTrade](#) (jedná se o obdobnou výzvu, která je aktuálně také otevřena, nicméně obě výzvy se liší v rámci podporovaných aktivit i v rámci dalších podmínek stanovených poskytovatelem dotace).

Kdo může žádat:

- Malé a střední podniky

Míra podpory:

- 50 % z celkových způsobilých výdajů – způsobilé výdaje jsou v rámci této výzvy stanoveny podle předem definovaného výpočtu na základě počtu účastí na výstavách či veletrzích, na základě geografického umístění dané výstavy či veletrhu v zahraničí a na základě velikosti výstavní plochy.

Výše podpory:

- Dotace na jeden projekt je poskytována minimálně ve výši 200 000 Kč a maximálně do výše 2 450 000 Kč.

Termíny a lhůty:

- Zahájení příjmů žádostí: 19. 6. 2023
- Ukončení příjmů žádostí: 30. 10. 2023
- Zahájení fyzické realizace projektu: náklady se stávají způsobilými v okamžiku zaregistrování žádosti o podporu, tedy nejdříve od 19. 6. 2023
- Ukončení fyzické realizace projektu: 31. 12. 2025

Jedná se o průběžnou výzvu, projekty tedy budou hodnoceny v pořadí, v jakém byly podány, až do vyčerpání alokace. Vzhledem k tomu, že příjem žádostí o podporu byl již spuštěn, doporučujeme s přípravou žádosti příliš neotálet. V případě zájmu o více informací nás neváhejte kontaktovat, rádi vás provedeme celým řízením a poskytneme vám maximální podporu a součinnost.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Tereza Zemanová
tzemanova@deloittece.com

Přehled připravovaných výzev do konce roku 2023

Zajímá vás, jaké investice a projektové záměry bude možné podpořit z dotačních výzev plánovaných k otevření do konce roku? Připravili jsme pro vás přehled nejzajímavějších dotačních příležitostí s aktuálně stanovenými termíny vyhlášení.

Na začátku srpna očekáváme vyhlášení výzev na podporu oběhového hospodářství a úspor vody, ve kterých budou moci žádat malé, střední a velké podniky se střední tržní kapitalizací (do 3 000 zaměstnanců). Příjem žádostí by měl být otevřen od 15. 8. do 30. 11. 2023.

Na podzim pak plánuje Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásit výzvy zaměřené na IT a Technologie 4.0. Tyto programy podporují digitální transformaci, automatizaci a robotizaci procesů pro malé a střední podniky.

Čtvrtý kvartál přinese příležitosti především ve výzkumné a vývojové oblasti, kde je plánováno vyhlášení výzev Aplikace a Inovace. Tyto programy patří mezi ty administrativně nejnáročnější – vyžadují doložení kvalitně zpracovaného podnikatelského záměru a široké podpůrné dokumentace, proto doporučujeme zahájit přípravu vaší dotační žádosti co nejdříve.

Jednou z nejočekávanějších událostí tohoto roku je vyhlášení výzev RES+ z Modernizačního fondu, ze kterých bude možné financovat pořízení fotovoltaických elektráren. Původně bylo vyhlášení výzev plánováno již na léto 2023. Aktuálně však došlo k posunu – vyhlášení výzev na malé (do 1 MWp) i velké (nad 1 MWp) instalace FVE je avizováno až na listopad/prosinec. K otevření výzev a zahájení příjmu žádostí pak dojde pravděpodobně až v novém roce 2024.

Název výzvy	Podporované aktivity	Oprávněný žadatel	Alokace	Plánovaný termín vyhlášení
Cirkulární ekonomika	Pořízení inovativních technologií pro získávání druhotných surovin a výrobu výrobků z druhotných surovin	MSP a mid caps**	500 mil. Kč	1. 8. 2023
Úspory vody	Úspora spotřeby vody v rámci hospodaření podniku	MSP a mid caps**	500 mil. Kč	1. 8. 2023
Technologie 4.0	Podpora technologií a SW řešení včetně služeb v oblasti prvků Průmyslu 4.0	MSP	1,5 mld. Kč	25. 9. 2023
Digitální podnik	Pořízení ICT produktů a služeb souvisejících se změnou výrobního postupu, rozšířením kapacity nebo rozšířením výrobního sortimentu	MSP	Bude oznámeno	4. Q 2023
Aplikace	Podpora podnikového výzkumu a vývoje	MSP; velké podniky jen v tzv. účinné spolupráci	2 mld. Kč	4. Q 2023
Inovace	Pořízení inovativních výrobních technologií za účelem zavádění inovovaných produktů do výroby	MSP a small mid caps***	1 mld. Kč	4. Q 2023
RES+ do 1 MWp	Pořízení fotovoltaických systémů s/bez akumulace energie do 1 MWp	Podniky všech velikostí	Bude oznámeno	4. Q 2023
RES+ nad 1 MWp	Pořízení fotovoltaických systémů s/bez akumulace energie nad 1 MWp	Podniky všech velikostí	Bude oznámeno	4. Q 2023

* Malé a střední společnosti (do 250 zaměstnanců)

** Společnosti se střední tržní kapitalizací (do 3 000 zaměstnanců)

*** Malé společnosti se střední tržní kapitalizací (do 500 zaměstnanců)

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Tereza Zemanová

tzemanova@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhancek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Martin Rybar

mrybar@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

dReport: Červen 2023

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

Aktualizovaná interpretace Národní účetní rady I-8

V následujícím článku krátce shrneme hlavní body aktualizované interpretace Národní účetní rady I-8 Sociální fond a obdobné fondy tvořené ze zisku.

Interpretace Národní účetní rady

Interpretace vyjadřují odborný názor Národní účetní rady na praktickou aplikaci českých účetních pravidel. Cílem interpretací je přispívat k formulaci optimálních a jednotných postupů v oblasti účetnictví a účetního výkaznictví. Zabývají se především otázkami, které nejsou českými účetními předpisy řešeny nebo jsou řešeny nedostatečně, a oblastmi, které jsou v účetní praxi řešeny nejednotně.

I když interpretace nejsou právně závazné, Nejvyšší správní soud je již několikrát akceptoval jako hodnotný zdroj doplňující účetní legislativu.

Interpretace I-8 Sociální fond a obdobné fondy tvořené ze zisku

Interpretace I-8 (dále jen „Interpretace“) byla vydána již v roce 2006 a aktualizována v dubnu 2023.

Některé obchodní společnosti vytváří v souladu se stanovami či obdobným dokumentem speciální fondy tvořené ze zisku, které jsou určeny k pokrytí zaměstnaneckých benefitů či výpůjček zaměstnancům (dále jen „sociální fond“).

Aktualizovaná interpretace v zásadě řeší dvě otázky:

- A) jak účtovat o vzniku nároku na zaměstnanecký benefit ve společnosti, která na pokrytí těchto benefitů tvoří sociální fond;
- B) jak účtovat o zápůjčkách zaměstnancům ze sociálního fondu.

Účtování o vzniku nároku na zaměstnanecký benefit

Původní verze interpretace z roku 2006 umožňovala použít k účtování čerpání ze sociálního fondu tzv. bilanční přístup, kdy se vznik nároků na zaměstnanecké benefity účtoval přímo proti sociálnímu fondu. Tento přístup ale vedl mimo jiné k nesrovnalosti údajů v účetních závěrkách společností, které tvořily sociální fondy, a těch, které je netvořily.

Příklad účtování před aktualizací Interpretace:

Název výzvy	Účet MD	Účet D
Tvorba sociálního fondu	428 – Nerozdělený zisk minulých let (431 – VH ve schvalovacím řízení)	427 – Ostatní fondy
Faktura za nákup poukazů na plavání ze sociálního fondu	427 – Ostatní fondy	325 – Ostatní provozní závazky
Úhrada faktury	325 – Ostatní provozní závazky	221 – Bankovní účty

Aktualizovaná interpretace vychází z premisy, že nároky na zaměstnanecké benefity jsou vždy nákladem, protože jsou odměnou za vykonanou práci obdobně jako mzdy. Nezáleží tedy na tom, zda je ke krytí daného benefitu využit sociální fond, či nikoli. Pokud je sociální fond použit, dle Interpretace se sníží jeho výše ve prospěch nerozdělených zisků minulých let.

Příklad účtování po aktualizaci Interpretace:

Název výzvy	Účet MD	Účet D
Tvorba sociálního fondu	428 – Nerozdělený zisk minulých let (431 – VH ve schvalovacím řízení)	427 – Ostatní fondy
Faktura za nákup poukazů na plavání ze sociálního fondu	52x – Osobní náklady	325 – Ostatní provozní závazky
Úhrada faktury	325 – Ostatní provozní závazky	221 – Bankovní účty
Použití sociálního fondu	427 – Ostatní fondy	428 – Nerozdělený zisk minulých let

Účtování o zápůjčkách zaměstnanců ze sociálního fondu

Dle aktualizované interpretace poskytnutí zápůjčky zaměstnancům ze sociálního fondu není nákladem, ale **pohledávkou za zaměstnanci** a sociální fond se v tom případě nesnižuje a nadále představuje část kumulovaného zisku, který nelze rozdělit mezi společníky. Interpretace doporučuje pro evidenci poskytnutých zápůjček využít analytický účet.

Příklad účtování po aktualizaci Interpretace:

Název výzvy	Účet MD	Účet D
Tvorba sociálního fondu	428 – Nerozdělený zisk minulých let	427 – Ostatní fondy
Poskytnutí půjčky zaměstnanci	335 – Pohledávky za zaměstnanci	221 – Bankovní účty

Vykazování v účetní závěrce

Interpretace také upozorňuje, že pokud společnost sestavuje přehled o změnách vlastního kapitálu, promítne se čerpání sociálního fondu v tomto přehledu. Pokud přehled nesestavuje, popíše se změny v sociálním fondu v příloze k účetní závěrce.

Daňový pohled na účetní operace související se sociálním fondem

Sociální fond je obecně tvořen proto, aby z něj byly financovány zaměstnanecké benefity. Vybraný benefit pak může být pro zaměstnance osvobozeným příjmem podle zákona o daních z příjmů, a to za předpokladu, že je hrazen z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu či na vrub daňově neuznatelných výdajů. Ať už tedy účetní jednotka účtuje dle bilančního přístupu, či dle nově navrhovaného výsledkového účtování, dává zákon o daních z příjmů možnost takový benefit zaměstnanci osvobodit.

Způsob zdaňování, resp. daňová uznatelnost zaměstnaneckých benefitů účtovaných na vrub účtu 52x se však odvíjí od typu zaměstnaneckého benefitu a jeho daňového režimu dle zákona o daních z příjmů. V této souvislosti také upozorňujeme, že připravovaná novela zákona o daních z příjmů pro rok 2024 v rámci tzv. Ozdravného balíčku oblast zaměstnaneckých benefitů zásadním způsobem mění.

Zdroj: <http://nur.cz/interpretace/schvalene-interpretace/i-8-a/>

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Pozvánka na podzimní semináře z oblasti českého účetnictví

Aktuality v českém účetnictví – nový zákon o účetnictví Seminář / live stream

Rádi bychom vás pozvali na náš tradiční podzimní seminář, který letos uspořádáme jak v prezenční formě v šesti městech, tak ve formě live streamu. Můžete si tak zvolit formát, který vám bude nejlépe vyhovovat.

Během semináře vás detailně seznámíme s chystanými změnami v souvislosti s připravovaným novým zákonem o účetnictví, který by měl být účinný od 1. ledna 2025. Projdeme také některé problematkové oblasti, se kterými se můžete setkat při přípravě účetní závěrky za rok 2022. Chybět nebudou ani daňové novinky s dopadem na účetní závěrku společností, včetně připravované novely zákona o daních z příjmů související s novým zákonem o účetnictví.

Prezenční forma – v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Plzni

Výhodou prezenční formy semináře je možnost osobně diskutovat s našimi odborníky, kteří vám i letos budou plně k dispozici. Během přestávek pro vás bude připraveno občerstvení, těšit se můžete i na společný oběd.

On-line forma (live stream)

On-line seminář můžete absolvovat z pohodlí vašeho domova nebo kanceláře. Stačí se připojit k internetu. V průběhu semináře budete moci pokládat našim lektorům písemné dotazy. Po jeho skončení získáte přístup k záznamu prezentace, díky němuž se budete moci k semináři kdykoliv vrátit.

Termíny

Prezenčně:

- **Praha: 8. listopadu 2023**, 9:00–15:00 hod.
- **Brno: 14. listopadu 2023**, 9:00–15:00 hod.
- **Ostrava: 15. listopadu 2023**, 9:00–15:00 hod.
- **Hradec Králové: 21. listopadu 2023**, 9:00–15:00 hod.
- **České Budějovice: 29. listopadu 2023**, 9:00–15:00 hod.
- **Plzeň: 7. prosince 2023**, 9:00–15:00 hod.

On-line:

- **12. prosince 2023**, 9:00–15:00 hod.

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

Konsolidovaná účetní závěrka pro pokročilé Seminář

Máte na starosti přípravu konsolidované účetní závěrky dle české účetní legislativy? Chcete prohloubit své znalosti konsolidací a naučit se složitější konsolidační postupy na praktických příkladech? Pak se přihlaste na náš seminář, kde se na toto téma podrobně zaměříme.

Během setkání si ukážeme také hlavní rozdíly oproti konsolidaci

připravované v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS). A samozřejmě bude i prostor pro zodpovězení vašich dotazů.

Termín

3. října 2023, 9:00–16:00 hod.

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

IASB vydala úpravy IAS 12

Dne 23. května 2023 zveřejnila Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) dokument „Mezinárodní daňová reforma – modelová pravidla druhého pilíře (změny IAS 12)“, který reaguje na obavy zúčastněných stran ohledně možných dopadů nadcházející implementace modelových pravidel druhého pilíře OECD na účtování daně ze zisku.

Situace

V březnu 2022 vydala OECD technické pokyny ke své 15% globální minimální dani, která byla dohodnuta jako druhý „pilíř“ projektu zaměřeného na řešení daňových problémů vyplývajících z digitalizace ekonomiky. Tyto pokyny podrobněji popisují uplatňování a fungování globálních pravidel proti erozi základu daně (GloBE), která byla dohodnuta a zveřejněna v prosinci 2021 a která stanoví koordinovaný systém zajišťující, aby **nadnárodní podniky s výnosy nad 750 milionů eur** platily daň ve výši nejméně 15 % ze zisku realizovaného v každé z jurisdikcí, kde působí.

Návrh české implementace směrnice Rady EU o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin podniků a velkých vnitrostátních skupin je k dispozici na [informačním portálu](#) Úřadu vlády ČR.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé jurisdikce budou implementovat pravidla OECD různou rychlostí a v různých časových intervalech, rozhodla se Rada IASB vypracovat povinnou výjimku do doby, než se globální daňový systém ustálí a obnoví a Rada IASB bude moci důkladně posoudit situaci a poskytnout spolehlivé řešení.

Úpravy IAS 12 Daně ze zisku

Rada IASB mění **rozsah působnosti IAS 12** tak, aby bylo jasné, že se standard vztahuje také na daně ze zisku vyplývající z daňových zákonů, které byly přijaty nebo fakticky uzákoněny za účelem implementace modelových pravidel druhého pilíře zveřejněných OECD.

Úpravy **zavádějí dočasnou výjimku** z účetních požadavků na odložené daně podle IAS 12, a účetní jednotka tak nebude vykazovat ani zveřejňovat informace o odložených daňových pohledávkách a závazcích souvisejících s daněmi ze zisku podle druhého pilíře.

Při použití úprav je účetní jednotka povinna **zveřejnit**, že výjimku uplatnila. Účetní jednotka také samostatně zveřejňuje své běžné daňové náklady (výnosy) týkající se daně ze zisku podle druhého pilíře.

V obdobích, kdy je právní úprava druhého pilíře schválena nebo fakticky schválena, ale ještě není v účinnosti, je účetní jednotka povinna zveřejnit známé nebo přiměřeně odhadnutelné informace, které pomohou uživatelům účetní závěrky pochopit expozici účetní jednotky vůči dani ze zisku podle druhého pilíře vyplývající z této právní úpravy.

Pro splnění tohoto cíle zveřejnění je účetní jednotka povinna zveřejnit kvalitativní a kvantitativní informace o své expozici vůči dani ze zisku podle druhého pilíře ke konci účetního období. Tyto informace nemusí odrážet všechny konkrétní požadavky právních úprav a mohou být poskytnuty ve formě orientačního rozpětí. Pokud informace nejsou známy nebo je nelze přiměřeně odhadnout, měla by účetní jednotka v tomto smyslu zveřejnit prohlášení a poskytnout informace o postupu při posuzování své expozice.

Datum účinnosti a přechodná ustanovení

Úpravy vyžadují, aby účetní jednotka uplatnila výjimku a splnila požadavek na zveřejnění, že výjimku uplatnila, **okamžitě** po vydání úprav a zpětně v souladu s IAS 8. Upozorňujeme, že v EU lze tyto úpravy aplikovat až po jejich schválení Evropskou komisí.

Zbývající požadavky na zveřejnění jsou účinné pro roční účetní období začínající **1. ledna 2023** nebo po tomto datu.

Zdroje: www.iasplus.com

[iGAAP in Focus — Financial reporting — IASB amends IAS 12 to introduce a temporary exception from accounting for deferred taxes arising from OECD Pillar Two model rules](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

IASB vydala úpravy IAS 7 a IFRS 7 týkající se ujednání o dodavatelském financování

Dne 25. května 2023 zveřejnila Rada IASB dokument „Ujednání o dodavatelském financování (úpravy IAS 7 a IFRS 7)“, který doplňuje požadavky na zveřejňování a „orientační ukazatele“ v rámci stávajících požadavků na zveřejňování, jež po účetních jednotkách vyžadují, aby poskytovaly kvalitativní a kvantitativní informace týkající se ujednání o dodavatelském financování.

Situace

V prosinci 2020 zveřejnil Výbor pro interpretace IFRS návrh rozhodnutí týkající se ujednání o financování dodavatelských řetězců, které vysvětluje požadavky účetních standardů IFRS, jež se na taková ujednání vztahují. Zpětná vazba k návrhu rozhodnutí naznačila, že informace, které má účetní jednotka o této formě financování poskytovat, nesplňují informační potřeby uživatelů. IASB tuto zpětnou vazbu zvážila a rozhodla se tento problém řešit úpravou IAS 7 a IFRS 7.

Úpravy IAS 7 Výkaz o peněžních tocích

Úpravy doplňují IAS 7 o cíl zveřejnění a stanovují, že účetní jednotka je povinna zveřejnit informace o svých ujednáních o dodavatelském financování, které uživatelům účetní závěrky umožní posoudit dopad těchto ujednání na závazky a peněžní toky účetní jednotky a na její vystavení likvidnímu riziku.

Ujednání o dodavatelském financování se vyznačují tím, že jeden nebo více poskytovatelů financování nabízí úhradu částek, které účetní jednotka dluží svým dodavatelům, a účetní jednotka se zavazuje provést úhradu v souladu s podmínkami ujednání ke stejnému datu, k němuž se platí dodavatelům, nebo k datu pozdějšímu. Tato ujednání poskytují účetní jednotce prodloužené platební podmínky nebo dodavatelům účetní jednotky podmínky předčasné úhrady v porovnání s datem splatnosti příslušné faktury. Ujednání o dodavatelském financování se často označují jako financování dodavatelského řetězce, financování závazků nebo reverzní faktoring.

Úpravy uvádějí, že ujednání, která představují výhradně úvěrové posílení účetní jednotky nebo nástroje, které účetní jednotka používá k přímému vypořádání dlužných částek s dodavatelem, se **za ujednání o dodavatelském financování nepovažují**.

Úpravy IFRS 7 Finanční nástroje: Zveřejnění

Podle stávajících pokynů pro aplikaci IFRS 7 je účetní jednotka povinna zveřejnit popis způsobu řízení likvidního rizika vyplývajícího z finančních závazků. Úpravy doplňují jako další hledisko skutečnost, zda účetní jednotka využila nebo má přístup k ujednáním o dodavatelském financování, která jí poskytují prodloužené platební podmínky nebo jejím dodavatelům předčasnou úhradu.

Datum účinnosti a přechodná ustanovení

Účetní jednotka použije úpravy IAS 7 pro roční účetní období začínající **1. ledna 2024** nebo po tomto datu (s povolenou dřívější aplikací) a úpravy IFRS 7, použije-li úpravy IAS 7.

Zdroje: www.iasplus.com

[iGAAP in Focus — Financial reporting: IASB amends IAS 7 and IFRS 7 to address supplier finance arrangements](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 2. června 2023.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 27. června 2023 následující dokumenty rady IASB:

Úpravy

- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Úpravy standardu IFRS 16 *Závazky z leasingu při prodeji a zpětném leasingu* (vydáno v září 2022)
- Úpravy standardu IAS 1 *Klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé a Klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé – odložení data účinnosti* (vydáno v lednu 2020 a v červenci 2020)
- Úpravy standardu IAS 1 *Dlouhodobé závazky s kovenanty* (vydáno v říjnu 2022)
- Úpravy standardu IAS 1 a IFRS 7 *Ujednání o dodavatelském financování* (vydáno v květnu 2023)
- Úpravy standardu IAS 12 *Mezinárodní daňová reforma – modelová pravidla druhého pilíře* (vydáno v květnu 2023)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Pozvánka na semináře a webcasty z oblasti IFRS

Novinky v IFRS 2023: Připravte svou firmu na nové a novelizované standardy

Webcast

Zveme vás na tradiční podzimní webcast společnosti Deloitte zaměřený na oblast Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

Z pohodlí své kanceláře či domova získáte kompletní a rychlý přehled o nových a novelizovaných standardech IFRS. V krátkosti vám přiblížíme povahu změn tak, abyste byli schopni

identifikovat, zda a jakým způsobem se budou týkat právě vaší společnosti. A dozvíte se také, kolik času vám zbývá na jejich případnou implementaci. V průběhu našeho online setkání bude samozřejmě také prostor pro vaše případné dotazy.

Termín

19. září 2023, 10:00–11:00 hod.

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

IFRS vs. česká účetní legislativa: Jaké jsou hlavní rozdíly?

Seminář

Zveme vás na dvoudenní seminář zaměřený na hlavní rozdíly mezi Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS) a českou účetní legislativou pro podnikatelské subjekty.

Během semináře se zaměříme na standardy, u kterých jsou rozdíly v postupech oproti české účetní legislativě nejmarkantnější (např. majetek, výnosy, leasing, finanční nástroje, podnikové kombinace), a krátce nastíníme také principy standardů, jež nemají v rámci české účetní legislativy ekvivalent (např. platby akciemi).

Aplikaci požadavků standardů budeme ilustrovat na řadě praktických případů.

Termín

10. října 2023, 9:00–16:00 hod.

11. října 2023, 9:00–16:00 hod.

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_Technical-Desk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindříšková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Červen 2023

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Ochrana oznamovatelů konečně v Česku

Dne 20. června 2023 vyšel ve Sbírce zákonů pod číslem 171/2023 Sb. nový zákon o ochraně oznamovatelů. Zákon stanovuje minimální standard ochrany oznamovatelů a povinným subjektům ukládá povinnost zavést interní oznamovací systém, nominovat tzv. příslušnou osobu, v případě oznámení posoudit jeho důvodnost a přijmout nápravná opatření. Kterých subjektů se nové povinnosti dotknou? A jak se na ně připravit? Vše podstatné zjistíte v našem článku.

Kdo je oznamovatel/whistleblower?

Whistleblower (oznamující osoba) je fyzická osoba, která v minulosti či aktuálně vykonává pro povinný subjekt práci či jinou obdobnou činnost nebo s ní byla, případně je v souvislosti s takovou činností v kontaktu a která se dozvěděla o porušení trestních předpisů, vybraných přestupků, zákona o ochraně oznamovatelů, jiných právních předpisů a práva EU v definovaných oblastech a toto porušení oznámila prostřednictvím vnitřního nebo externího oznamovacího systému, případně uveřejněním.

Oznamovateli, kterým zákon přiznává ochranu, mohou být například zaměstnanci (bývalí i současní), uchazeči o zaměstnání, dobrovolníci, OSVČ, členové statutárních orgánů nebo další osoby působící u dodavatelů.

Až na výjimky (například v AML oblasti) bude muset oznámení obsahovat nejen informace o možném protiprávním jednání, ale také osobní údaje oznamovatele umožňující dovodit jeho totožnost.

Koho se bude nová úprava týkat?

Povinnosti se vztahují na veřejné zadavatele (výjimkou jsou např. obce pod 10 tis. obyvatel), některé orgány veřejné moci a na subjekty v soukromém sektoru s 50 a více zaměstnanci, společnosti působící ve vybraných sektorech (zejména finanční a pojišťovací služby) a povinné osoby dle AML zákona.

Jaká jednání bude možné nahlašovat?

Jednání, na něž se má ochrana oznamovatelů vztahovat, jsou zejména jednání se znaky:

- trestných činů, přestupků, pro které je stanovena horní sazba pokuty alespoň 100 000 Kč, a
- porušení jiných právních předpisů či unijního práva ve vybraných oblastech – finanční, daňové nebo AML předpisy, předpisy na ochranu spotřebitele, hospodářské soutěže, osobních údajů, životního prostředí a řada dalších.

Jaké dopady budou mít nově přijaté předpisy na podnikatele?

• Zavedení vnitřního oznamovacího systému

Ochrana oznamovatelů bude povinnými subjekty realizována zejména prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, který musí povinné subjekty zavést a udržovat. Zákon o ochraně oznamovatelů současně, až na výjimky, umožní vedení oznamovacího systému outsourcovat na jinou osobu (externího dodavatele) nebo jej za stanovených podmínek také sdílet v rámci skupiny.

• Určení příslušné osoby k přijímání oznámení

Povinný subjekt musí určit příslušnou osobu (nebo osoby) k plnění povinností podle zákona o ochraně oznamovatelů. Příslušnou osobou může být pouze bezúhonná, zletilá a plně svéprávná fyzická osoba. Mezi její působnost spadá podle zákona o ochraně oznamovatelů zejména přijímání a posuzování důvodnosti podaných oznámení a navrhování opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu. Příslušná osoba bude také povinna vykonávat svou činnost nestranně a zachovat o zjištěných skutečnostech mlčenlivost.

• Ochrana oznamovatelů před odvetnými opatřeními

Jádro ochrany oznamovatelů představuje zákaz odvetných opatření, tedy jednání nebo opomenutí v souvislosti s prací či jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo na něj navázaným osobám (například pomocník při zjišťování informací, jeho osoba blízká nebo kolega) může způsobit újmu. Odvetnými opatřeními jsou zejména jednání mající negativní dopad na pracovní právní vztah nebo služební poměr těchto oznamovatelů a na ně navázaných osob (například rozvázání pracovního poměru, neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou nebo odvolání z vedoucí pozice), jejich pracovní hodnocení nebo odměna za práci (včetně nepříznání osobního příplatku).

• Evidence a uchování oznámení

Implementace oznamovacího systému ovlivní u povinných subjektů také řadu dalších procesů. V souvislosti s přijímáním oznámení a jejich šetřením budou povinné subjekty pravděpodobně zpracovávat osobní údaje, které dříve nezpracovávaly, případně je zpracovávaly za jiným účelem. Ke změnám proto dochází zejména ve vztahu k ochraně osobních údajů podléhající úpravě stanovené nařízením GDPR. Mezi tyto osobní údaje může patřit velké množství informací o oznamovateli, dotčených osobách, svědčích, ale i dalších osobách. Zákon o ochraně oznamovatelů výslovně stanovuje povinnost uchovávat oznámení a dokumenty s ním související po dobu 5 let.

Na co nezapomenout

- Za porušení **povinností povinných subjektů** hrozí sankce až do výše 1 mil. Kč.
- Za porušení povinností **příslušné osoby** hrozí sankce až do výše 100 tis. Kč.
- Zákon nabude **účinnosti 1. srpna 2023**.
- **Povinné subjekty do 250 zaměstnanců** (s výjimkou veřejných zadavatelů) jsou povinny zavést vnitřní oznamovací systém **do 15. prosince 2023**.

Jaroslava Kračúnová
jkracunova@deloittece.com

Vláda schválila novelu zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

O připravované novele zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, bylo dosud napsáno v odborném tisku relativně mnoho. Současné znění návrhu novely však prošlo oproti původnímu textu řadou technických změn, a zejména bylo doplněno o úpravu rozdělení akciové společnosti s akciemi obchodovatelnými na evropském regulovaném trhu s ukončením účasti minoritních akcionářů, což výrazně rezonuje v médiích i odborné veřejnosti. Jaké hlavní změny tedy novela přináší? Odstraňuje nedostatky, které činí v současné praxi potíže? A má šanci v této podobě projít celým legislativním procesem? Níže přinášíme přehled zásadních změn.

Předkladatelem novely je Ministerstvo spravedlnosti a jejím cílem je převzít do českého právního řádu novou směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2121 ze dne 27. listopadu 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení.

Současný stav

Nabytí právní účinnosti novely bylo plánováno na 1. ledna 2023, kvůli zdržení v legislativním procesu však tento termín nebyl splněn, a tedy nebyl dodržen ani termín transpozice směrnice stanovený na 31. ledna 2023.

Dne 17. května 2023 však byla novela schválena usnesením vlády a zamířila do Poslanecké sněmovny, kde byla navržena k prvnímu čtení na 70. schůzi Poslanecké sněmovny, naplánované na 27. června až 14. července 2023.

Nejvýznamnější změna

Rozdělení akciové společnosti s akciemi obchodovatelnými na evropském regulovaném trhu (kótované společnosti)

Jednou z posledních, avšak (mediálně) nejvýznamnější změnou, kterou novela zavádí, je možnost rozdělení kótované společnosti odštěpením s nerovnoměrným výměnným poměrem akcií a rozdělení odštěpením s ukončením účasti menšinových akcionářů se souhlasem 75 % hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, a to za následujících podmínek:

- jde o akciovou společnost, jejíž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu (také jako kótovaná společnost);
- v kótované společnosti je většinový společník ve smyslu zákona o obchodních korporacích;
- většinový akcionář podá odůvodněnou žádost o tento typ rozdělení;
- na valné hromadě schvalující rozdělení jsou přítomni akcionáři vlastníci akcie se jmenovitou nebo účetní hodnotou přesahující dvě třetiny základního kapitálu a pro rozdělení se vyjádří alespoň 75 % hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě; a

- akcie nástupnické společnosti jsou rovněž přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu.

Na ochranu menšinového akcionáře novela stanoví, že pokud je reálná hodnota akcií menšinového akcionáře v rozdělované kótované společnosti vyšší než v nástupnické společnosti, má menšinový akcionář nárok na **vypořádací podíl v penězích** ve výši rozdílu hodnot akcií. Dále pokud menšinový akcionář nehlasoval pro rozdělení, je rozdělovaná společnost povinna **odkoupit ty akcie nástupnické společnosti**, které by mu byly vyměněny za akcie rozdělované společnosti, a minoritní akcionář má popř. také právo na **dorovnání v penězích**.

Z navrhované úpravy vyplývá zjednodušení podmínek pro provedení tohoto typu rozdělení u této specifické kótované (akciové) společnosti při splnění výše uvedených kritérií. Pro ostatní akciové společnosti platí nadále obecná (přísnější) úprava vyžadující pro tento typ rozdělení účast všech akcionářů na valné hromadě a souhlas alespoň 90 % hlasů.

Technické změny

Lehce paradoxně však zřejmě budou mít mnohem větší význam pro české podnikatelské prostředí níže uvedené (mediálně nezajímavé) nové možnosti přeměn a další „technické“ změny, které však nabízí zajímavou evoluci v celé oblasti přeměn společností.

Rozdělení vyčleněním

Novela zavádí novou formu rozdělení vyčleněním, kdy rozdělovaná společnost nezaniká a vyčleněná část jejího jmění přechází na nástupnickou společnost výměnou za podíl(y) buď (i) v nově vznikající nástupnické společnosti, v níž se rozdělovaná společnost stává jejím jediným společníkem, nebo (ii) v již existující nástupnické společnosti (vyčlenění sloučením), kde rozdělovaná společnost nabývá podíl a stává se jejím dalším společníkem.

Na rozdíl od běžného rozdělení se tedy přímo rozdělovaná společnost stává společníkem nástupnické společnosti (a nikoliv její společníci), a umožňuje tak rozdělované společnosti vytvořit novou dceřinou společnost (v případě vyčlenění se vznikem nové společnosti). Lze provést i rozdělení vyčleněním kombinací těchto postupů. Pro přeshraniční rozdělení bude však připuštěno pouze rozdělení vyčleněním se vznikem nové společnosti.

Přeshraniční přemístění sídla do anebo z třetích zemí

Novela výslovně upravuje možnost přeshraničního přemístění sídla do anebo z jiného než členského státu EU či EHS, tedy do anebo z třetího státu. To znamená, že nově bude možné bez dalších pochybností přemístit sídlo společnosti nebo družstva z České republiky například do Švýcarska, Norska či USA. Tato změna reaguje na fakt, že takové přemístění sídla již bylo v praxi několikrát úspěšně dokončeno, a to dle obecné úpravy obsažené v občanském zákoníku.

Další technické změny

Nově nesmí **rozhodný den předcházet den zápisu do obchodního rejstříku o více než 12 měsíců**. Podle aktuální úpravy nesmí rozhodný den předcházet o více než 12 měsíců den podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Mění se tedy den, ke kterému se počítá limit pro stanovení rozhodného dne, respektive se může zkrátit období mezi rozhodným dnem a zápisem přeměny do obchodního rejstříku.

Novela výslovně upravuje, že rozhodný den fúze nebo rozdělení **nebude** možné stanovit na den předcházející dni vzniku zúčastněné společnosti nebo družstva, a tím odstraňuje doposud panující pochybnosti.

Novela dále výslovně připouští **kombinované přeměny**, při kterých se společnost nebo družstvo účastní více přeměn se stejným rozhodným dnem.

Odpadá povinnost zúčastněné společnosti nebo družstva mít znalce pro ocenění jmění nebo přezkoumání přeměny jmenovaného soudem, nýbrž **nově znalce vybere zúčastněná společnost nebo družstvo ze seznamu znalců**.

Mění se publikační a informační povinnost zúčastněné společnosti nebo družstva tak, že zavádí kombinaci zveřejnění projektu přeměny a upozornění pro věřitele, zástupce zaměstnanců, popřípadě zaměstnance a společníky nebo členy na jejich práva („**upozornění**“) v obchodním rejstříku a na internetových stránkách, přičemž je možné si vybrat ze dvou alternativ.

Dosavadní povinnost zveřejnit oznámení o uložení projektu přeměny do sbírky listin a upozornění v Obchodním věstníku tím odpadá.

Zkracuje se lhůta pro uplatnění práva věřitelů na dostatečnou jistotu u soudu na 3 měsíce ode dne zveřejnění projektu přeměny a zároveň se zpřesňuje okruh pohledávek na pohledávky ze závazků vzniklých před zveřejněním projektu přeměny (ve vztahu k pohledávkám budoucím či podmíněným).

A nakonec, co se týče **změn navrhovaných u přeshraničních přeměn**, u zjednodušené přeshraniční fúze se nově nevyžaduje zpráva o přeshraniční přeměně a dále v rámci vydání osvědčení o přeshraniční přeměně notářem bude **notář nově povinen zkoumat účel přeshraniční přeměny**, zda není zneužívající nebo podvodný, směřující k vyhýbání se či obcházení vnitrostátních nebo unijních právních předpisů anebo k páčání trestné činnosti. Pokud toto zjistí, bude oprávněn odmítnout vydání osvědčení pro přeshraniční přeměnu.

Spolu s novelou zákona o přeměnách budou současně provedeny související změny v zákoně o obchodních korporacích a v zákoně o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů.

Monika Dubská
mdubska@deloittece.com

Daniel Vitouš
dvitous@deloittece.com

Legal News [červen 2023]: Nejvyšší soud řešil otázku zdánlivosti právního jednání

Je možné dát dvě výpovědi po sobě nebo dvakrát zrušit pracovní poměr? Podle Nejvyššího soudu ano, a podání druhého z důvodu nejistoty o platnosti prvního vylučuje vážně projevenou vůli zaměstnavatele. Více informací o tomto rozsudku a další zajímavé judikáty najdete v aktuálních Legal News.

Nároky zaměstnance při kolizi neplatného zrušení pracovního poměru a ztráty zdravotní způsobilosti pro pracovní úraz se Nejvyšší soud zabýval ve svém usnesení sp. zn. 21 Cdo 1410/2022. Nejvyšší soud řešil situaci, kdy zaměstnanec nebyla zaměstnavatelem přidělována práce poté, co po jednostranném skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele oznámil zaměstnanec trvání na dalším zaměstnávání, a to z důvodu ztráty zdravotní způsobilosti pro pracovní úraz. Dovodil, že v takovém případě je nutné posoudit rovněž to, zda zaměstnanec požadované plnění nenáleží z jiného právního důvodu než pro neplatné skončení pracovního poměru, konkrétně z důvodu náhrady za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti.

Ve svém rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2615/2022 řešil Nejvyšší soud mimo jiné otázku, kdy se jedná o zdánlivé právní jednání pro nedostatek vážnosti vůle. S odkazem na ustálenou judikaturní praxi konstatoval, že přistupuje-li zaměstnavatel k zrušení pracovního poměru se zaměstnancem ve zkušební době opakovaně např. z toho důvodu, že se (nesprávně) domnívá, že odmítnutím převzetí předchozího zrušení pracovního poměru zaměstnancem nenastaly účinky jeho doručení, neznamená to, že toto rozvázání pracovního poměru nemíní vážně a že vážnou vůli k zrušení pracovního poměru ve zkušební době projevil až v následném (opakovaném) právním jednání. Chce-li pak zaměstnanec nebo zaměstnavatel dosáhnout toho, aby nenastaly právní účinky vyplývající z právního jednání o rozvázání pracovního poměru, musí podat žalobu o určení jeho neplatnosti nejpozději ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit tímto rozvázáním. Pokud se tak nestane, skončil pracovní poměr mezi účastníky podle tohoto právního úkonu (jednání), i kdyby šlo o neplatné rozvázání pracovního poměru.

Ze starších usnesení vám přinášíme shrnutí rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2989/2022. Nejvyšší soud se v něm zabýval podmínkami práva domáhat se obnovení jednání o smlouvě, případně změny smluvního závazku rozhodnutím soudu (§ 1765 odst. 1 a § 1766 odst. 1 občanského zákoníku). Takovou podmínkou je mimo jiné skutečnost, že nepoměr v právech a povinnostech smluvních stran byl zapříčiněn podstatnou, smluvními stranami nepředvídatelnou a neovlivnitelnou změnou okolností vyvolanou vnějšími (na smluvních stranách nezávisly) faktory. Jako příklady uvedl působení přírodních sil, vliv nemoci, zdravotního poškození či úmrtí, selhání techniky nebo škodní události způsobené třetí osobou anebo změnu legislativy, společenských či politických poměrů, případně obecných poměrů hospodářských a ekonomických (výrazné zvýšení míry inflace, narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů apod.). S ohledem na výše uvedené Nejvyšší soud konstatoval, že vypracování znaleckého posudku, jímž je hodnota smluvně vypořádaných

práv a povinností (v důsledku nových informací) stanovena odchýlně od údajů, jež při uzavírání smlouvy měli k dispozici kontrahenti, ovšem samo o sobě zjevně nepředstavuje onu podstatnou změnu okolností vyvolanou vnějšími faktory.

Otázkou, zda bylo právo na zaplacení směnky uplatněno způsobem, který nepoživá právní ochrany dle § 8 občanského zákoníku, tedy zda tím došlo ke zjevnému zneužití práva, se Nejvyšší soud zabýval ve svém usnesení sp. zn. 29 Cdo 3639/2022. Konstatoval, že pokud se žalobce, který nebyl ve své volbě (smluvně či jinak) omezen, rozhodl, že využije (poté, kdy se společnost dostala do prodlení se splácením úvěru) k (náhradnímu) uspokojení pohledávky za společností jen blankosměnku (a nikoli též bankovní záruku, jejíž platnost posléze zanikla uplynutím doby), nelze tuto okolnost (bez dalšího) hodnotit jako zneužití práva, natož jako zjevné zneužití práva. Opačný závěr by totiž vedl k nepřijatelnému výsledku, podle něhož by byl (opatrný a svých práv dbalý) věřitel, který zajistil svou pohledávku za dlužníkem více způsoby, ve stejném (ne-li horším) postavení než věřitel, jenž se spokojil (jen) s jedním „zajištěním“.

Otázku, zda se požadavek písemné formy v ustanovení § 444 obchodního zákoníku upravujícího možnost odchýlného ujednání okamžiku nabytí vlastnického práva kupujícím vztahuje i na specifikaci předmětu koupě z hlediska jeho odlišitelnosti od jiného zboží, řeší Nejvyšší soud ve svém starším rozsudku sp. zn. 23 Cdo 3114/2021. Nejvyšší soud konstatoval, že samotná dikce ustanovení poji požadavek písemné formy jen se samotným odchýlným ujednáním o okamžiku nabytí vlastnického práva kupujícím, a nikoliv též s dostatečným označením převáděného zboží v době přechodu vlastnického práva. Byl-li proto ve zde souzené věci okamžik převodu vázán na moment složení věci (zboží, materiálu) na staveništi objednatel a takové ujednání bylo učiněno v písemné formě, bylo požadavkům § 444 obchodního zákoníku učiněno zadost.

Ve svém usnesení sp. zn. 21 Cdo 3503/2022 řešil Nejvyšší soud situaci, kdy se žalobce podanou určovací žalobou ve smyslu § 80 o. s. ř. domáhal určení, že dne 1. 5. 2005 byla „právně platně“ uzavřena pracovní smlouva mezi žalovanou jako zaměstnavatelkou žalobce a žalobcem jako zaměstnancem žalované. Protože podání této žaloby není omezeno žádnou lhůtou, Nejvyšší soud konstatoval, že ji žalobce mohl podat u soudu kdykoli za předpokladu, že měl na požadovaném určení naléhavý právní zájem. Závěr odvolacího soudu, že uplatnění práva žalobce na určení „existence pracovního poměru“ je výkonem práva v rozporu s dobrými mravy (jen) z toho důvodu, že k němu žalobce přistoupil až po uplynutí 14 let od vzniku pracovního poměru, proto Nejvyšší soud vyhodnotil jako nesprávný.

Jan Procházka
jprochazka@deloitte.com

Petra Schneiderová
pschneiderova@deloitte.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenesou odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.